

De overlevingsdrang van een verliezer

Hij verloor zijn topbaan bij zijn eigen bedrijf Newconomy. Werd in de media door het slijk gehaald. Tot overmaat van ramp wordt hij nu ook nog met de dood bedreigd. Maurice de Hond kan genomineerd worden als de Verliezer van het jaar. Maar de ondernemer annex opiniepeiler blijft strijdbaar. 'Als er wat met me gebeurt, weet de politie waar ze moet zoeken.'

door Tino Wallaart
foto's Michiel van Nieuwkerk

Maurice de Hond, verguisd ziener: 'Veel voorspellingen komen letterlijk niet uit, maar functioneel wel. In 1920 voorspelde iemand dat iedereen aan het eind van de twintigste eeuw zijn eigen vliegtuig zou hebben. Dat is niet uitgekomen, kun je zeggen. Maar ik kan altijd vliegen wanneer ik maar wil. Vanaf Schiphol zit ik binnen een paar uur aan de andere kant van de wereld. Stripheld Dick Tracy sprak in zijn horloge als hij iemand wilde bereiken. Dat is helemaal uitgekomen. Alleen is het geen horloge geworden, maar dit,' zegt De Hond en hij wappert triomfantelijk met een lichtgewicht gsm-toestel. Nooit voelde De Hond zich beschroomd voor een gedurfde uitspraak. Tot drie cijfers achter de komma voorzag hij de gunst van de kiezer bij een stembusgang (in zijn tijd bij opiniepeiler Interview) of de impact van internet op de samenleving (in zijn boek *Dankzij de snelheid van het licht* uit 1995). Het zal de leeftijd wel zijn – ook De Hond is ondanks zijn nog altijd kwajongensachtige uiterlijk de vijftig al ruim gepasseerd. Hij is het niveau van de sciencefiction ontstegen. Contemplatief: 'Ik probeer op een hoger abstractieniveau te blijven. De exacte ontwikkeling van de technologische snufjes, de Chriet Titulaer-factor, vind ik niet interessant. Ik probeer de grote

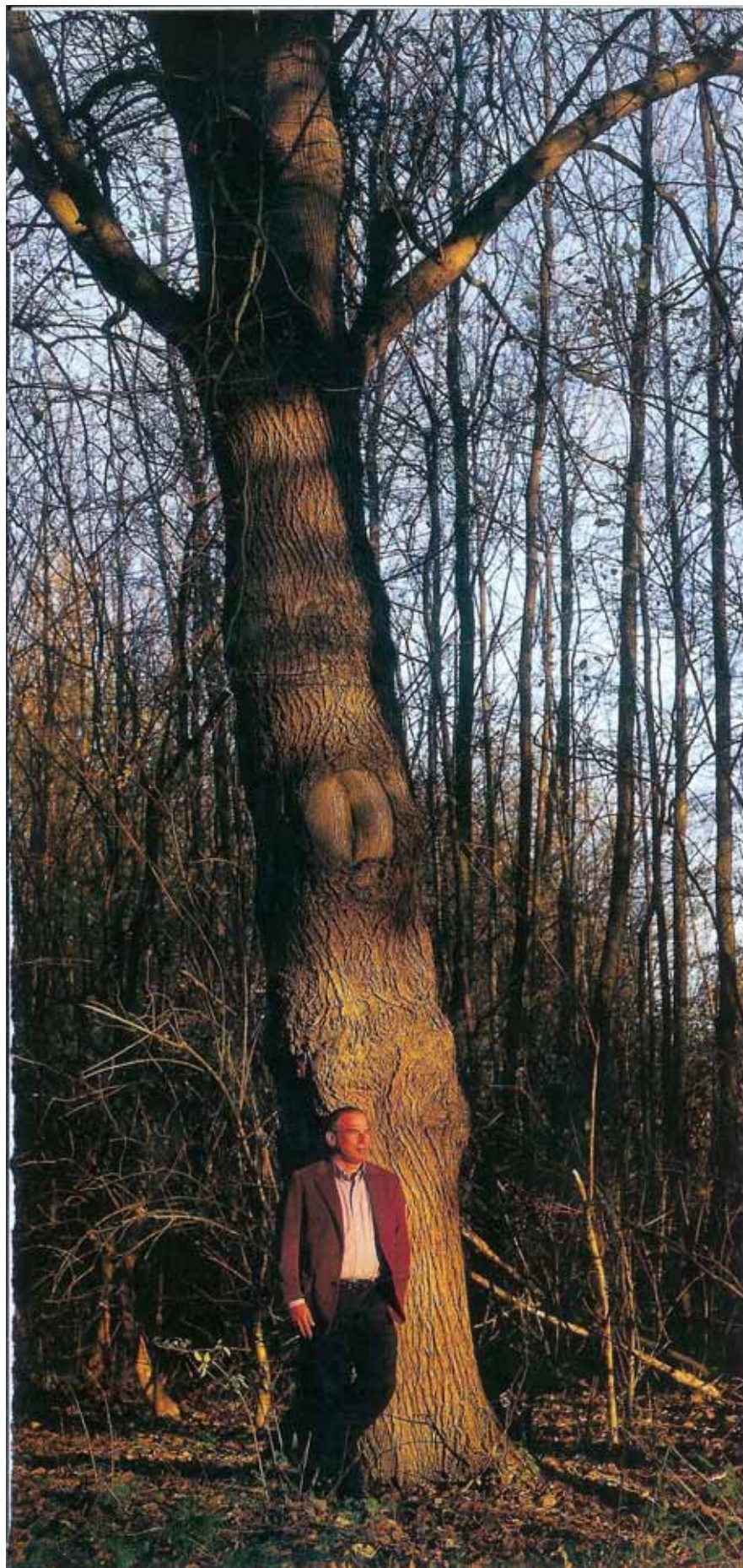
lijnen te onderscheiden. De opkomst van internet in de laatste tien jaar is veel minder belangrijk dan de vijfde dimensie die we al meer dan een eeuw met elkaar aan het creëren zijn.'

Die vijfde dimensie, een wereldwijd vertakt netwerk waarin iedereen met elkaar communiceert, daarvan kunnen we begin volgend jaar kennismaken. Dan komt de nieuwe *Openbaring* van De Hond in boekvorm uit.

Hij is goed gebronsd. Zo bruin kom je ze eigenlijk alleen maar tegen in oorden als Vinkeveen, met een grote dichtheid aan privé-solaria. Maar bij hem is het puur natuur. 'Ik heb een soort sabbatical genomen om mijn boek te schrijven. Dat kun je beter doen op een mooi Thais strand, in de zon. Laptopje op schoot.'

Sabbatsverlof – het is op z'n zachtst gezegd een eufemistische term. Want De Hond heeft een rampjaar achter de rug. Raakte verzeild in een burgeroorlog bij zijn droombedrijf Newconomy, een internet powerhouse dat veelbelovende internetbedrijfjes financieel ondersteunde in ruil voor aandelen. Werd als het ware uit zijn eigen bedrijf gegooid. Is weggehoond door de landelijke media. Brak met zijn geliefde. En tot overmaat van ramp wordt 'Topdog', zijn alias op internet, ook nog eens met de dood bedreigd.

Het zag er zo mooi uit toen De Hond in 1998 besloot om zijn eigen internetimperium op te zet-

ten. Drie jaar lang was hij directeur nieuwe media bij Wegener geweest, maar die traditionele uitgever had zich niet bovenmatig enthousiast getoond voor zijn plannen om het web te bestormen. 'Het concern voerde eind 1997 gesprekken om de zoekmachine Ise over te nemen. Dat ging over een totale waarde van twee miljoen gulden, een bedrag waar je nu om zou lachen.' Sip: 'Nu is het in Finse handen.'

De Hond zag wat er allemaal in de Verenigde Staten mogelijk was. Vol ontzag: 'Er werden niet alleen bedrijfjes opgericht, maar wat veel belangrijker was: er waren banken en geldschietters die die initiatieven ondersteunden. In 1998 begon de nieuwe economie ook in Engeland, Zweden en Duitsland op te leven. Maar hier gebeurde bijna niets. De financiële wereld was hier conservatief. Nederland is nooit gidsland geweest op het gebied van technologie. Kijk maar naar Philips. Bij de pc, de mobiele telefoon en de videocamera, toch de drie grote doorbraken op het gebied van consumentenelektronica van de laatste twintig jaar, heeft de Eindhovense multinational niet meegedaan.' De Hond moest het dus maar zelf doen. Het concept voor Newconomy omschreef zijn compagnon Ruud Smeets ooit als een geldmachieetje. 'Je stopt er aan de linkerkant een gulden in en via allerlei versnellers komt er aan de rechterkant een tientje uit.'

Zijn bedrijf had aanvankelijk de tijdgeest mee. Eind 1999 begon er eindelijk enig enthousiasme voor de nieuwe economie bij het calvinistische Nederlandse bankwezen te ontstaan.

Maar niet voor lang. Toen de Amerikaanse technologiebeurs Nasdaq in de zomer van 2000 hard omlaag ging, sloeg het investeringsklimaat ook hier meteen weer om. De Hond: 'Ik had niet gedacht dat de winter zo snel zou inzetten. Dat is mijn grote misvatting geweest. Ik rekende op nog zeker twee jaar groei. Door de snelle terugslag heeft geen enkel Nederlands internetbedrijf de ruimte gekregen om tot wasdom te komen. Newconomy is toen samen met hen de plannen gaan aanpassen, in de hoop dat ze eerder winst zouden gaan maken dan gepland. Maar het was eigenlijk hopen tegen beter weten in. De markt werd steeds slechter. We liepen voortdurend achter de feiten aan.'

De Hond moest toezien hoe de ene na de andere internetonderneming op de fles ging. Vaak ten onrechte, vindt hij zelf. 'Buy Online, dat computerhardware aan bedrijven verkocht, zou medio 2001 winstgevend worden. Ze liepen op schema. Eén maand voordat de cashflow positief zou worden, ging de stekker eruit. Met twee miljoen aan overbruggingskrediet had dat be-

Maurice de Hond: 'Ik heb me voorgenoemen om me niet te laten intimideren'

drijf gered kunnen worden. Dat maakt mij uitermate misnoedig.'

Het wordt gewoon nooit wat met de nieuwe economie in Nederland, klaagt de internet-entrepreneur in ruste. 'We hebben er geen geschikt ondernemersklimaat voor. Wij hebben geen successtory's. In de Verenigde Staten zijn de ontwikkelaars van Yahoo helden. De pers hemelt ze op, zodat ze een voorbeeldfunctie vervullen voor jongeren. Maar hier is het precies andersom. Succes wordt zo snel mogelijk afgezekend.'

De Hond haalt een voorbeeld aan dat hem na aan het hart ligt. Zijn zoon Marc richtte de website *veiling.com* op, die hij eind 1999 aan het Duitse Ricardo verkocht. 'Mijn zoon heeft best wat gepresteerd. Maar toch is hij in het tijdschrift *Starters* na de verkoop van zijn bedrijf afgeserveerd. Een jonger van tweeëntwintig, die op zijn achttiende met zijn studie is gestopt om met internet te beginnen. Volgens *Starters* kon hij dat alleen maar doen omdat hij mijn zoon was en ander kleinzijlig gezeur. Toen ik dat las, dacht ik: je hebt hier ook geen klimaat waarin iets kan groeien.' Bitter: 'We vinden het als volk veel leuker als iets mislukt.'

Die sfeer houden de vaderlandse media zorgvuldig in stand volgens De Hond. Hij steekt een filippica af tegen de schrijvende pers. Die is volgens hem vaak normloos en heeft geen respect voor de feiten. Zijn stem gaat een octaafje omhoog als hij de voorbeelden de revue laat passeren.

'Ze hebben straffeloos dingen over me geschreven die totaal niet op feiten gebaseerd waren.' Hij haalt een artikel uit *Quote* aan van afgelopen zomer. 'De lijn van het stuk was: alles wat

ven waarin hij investeert relaties aan te gaan. *Weekend* schreef in die tijd ook een stuk over mij. Dat was veel accurater.'

De Hond werd geconfronteerd met een merkwaardige wending van het lot. Als opiniepeiler wist hij altijd goed zijn weg te vinden in de media. Maar het journaal keerde zich nu tegen de internetondernemer. Dat heeft de stemming rond *Newconomy* verslechterd. 'De publicaties hebben mij beschadigd. Ze ondergroeven mijn geloofwaardigheid in de markt. Ik moest toch met allemaal financiers gaan praten. Ik merkte dat er langzaam maar zeker een sfeer van roddel en achterklap ontstond. Een deel van de raad van commissarissen van *Newconomy* heeft zich door de negatieve publiciteit rond mijn persoon laten beïnvloeden. En die commissarissen waren vriendelijk gezegd niet echt helden.'

De almaar dalende beurskoers van het *internet powerhouse* bezegelde zijn lot. Wat volgde is bekend. Op 22 januari schorste de raad van commissarissen bestuursvoorzitter Maurice de Hond. Hij leefde op te grote voet, verweten ze hem en hij zou een beletsel vormen voor investeerders om in *Newconomy* te stappen. Als hij eenmaal uit de weg geremd was, zou vanzelf de zilvervloot binnenlopen bij het noodlijdende bedrijf. Daar zou voormalig ING-bestuurder Kees Scholtes, die als tussenpaus was aangesteld, voor zorgen.

'Het was puur paniekvoetbal,' zegt De Hond (en daar weet hij alles van als voormalig KNVB-scheidsrechter). 'De commissarissen hadden helemaal geen geldschieters achter de hand. Alleen een man van wie zij dachten dat hij een

hochjauchzend zolang het goed gaat. Je verwacht dat je zakenpartners dan ook eerlijk tegen je zijn in moeilijke tijden. Maar er blijken mensen te zijn die je laten vallen als het tegenzit.'

Na de schorsing ging De Hond in het openbaar de strijd aan met zijn voormalige broodheer. Zijn voornaamste wapen: de website www.maurice.nl, symbolisch in de zelfde huisstijl als de *Newconomy*-site. Uiteindelijk sloot hij half februari een deal met de vijand, de raad van commissarissen. Ze kwamen overeen dat De Hond kon terugkeren als interimtopman Scholtes er voor 6 maart niet in slaagde om nieuwe investeerders te vinden. De Hond won. Maar het werd een Pyrrusoverwinning. 'Een paar dagen voor Scholtes' deadline belden ze mijn advocaat dat het hem toch niet gelukt was. Dat was mijn enige slapeloze nacht. Want toen moest ik terug naar dat bedrijf.' Wat hij aantrof bij *Newconomy* was een uitgewoond krot. Het geldmachientje van weleer haperte aan alle kanten. Veel eer viel er niet meer aan te behalen, al slaagde De Hond erin blessuretijd te winnen voor zijn bedrijf: tot juli 2002 heeft *Newconomy* krediet om te werken aan een reddingsplan. Maar de bedrijfsresultaten bleven slecht. 'Door die soap was de situatie enorm verslechterd. Ik merkte deze zomer dat ik nauwelijks meer kon functioneren bij *Newconomy*. Toen dacht ik: ik draag niets meer bij, dit is het moment om verantwoordelijkheid te nemen voor de negatieve ontwikkelingen sinds de beursgang. Tijd om op te stappen.'

Hij vindt zelf dat de media zijn ondergang hebben versneld.

'Mijn naamsbekendheid kwam van pas bij de beursgang, om de interesse van particuliere beleggers te wekken. Maar eigenlijk werkte het van begin af aan tegen me. Ik had nog van tevoren gezegd: jongens, maak mij maar tweede of derde man. Maar ja, volgens de commissarissen was er nu eenmaal geen andere kandidaat. Dat ik toehapte, heeft natuurlijk ook te maken met mijn eigen ijdelheid. Je wordt ook een beetje gedreven door de waan van de dag. Mijn hele omgeving deed eraan mee en zei: jij bent onze man, Maurice. Ik had mijn intuïtie moeten volgen. Ik had nooit chief-executive van *Newconomy* moeten worden.'

De Hond zit weer thuis, in zijn onopvallende rijtjeshuis in Buitenveldert. Hij woont op een steenworp afstand van winkelcentrum Groot Gelderlandplein, waar de Amsterdamse topcrimineel Sam Klepper op klaarlichte dag doodgeschoten werd.

Hij vertelt hoe hij tijdens zijn doodstrijd bij *Newconomy* per toeval in een duistere wereld verzeild raakte. Kort voor zijn schorsing introduceerde voormalig D66-voorzitter en internetondernemer Tom Kok, Jules van der Vegt aan De Hond. Die zakenman kon De Hond uit

Ik moet altijd aan mijn vader denken die zegt: wie bang is, krijgt óók klappen'

ik heb gedaan, is op een mislukking uitgelopen. Zo zou ik alleen maar in het online-onderzoeksbureau ProActive hebben geïnvesteerd om directrice Liesbeth Hop te versieren. Maar dat bedrijf bestond nog niet eens toen ik een relatie met haar kreeg. Ik ging al een jaar met haar toen ik hielp ProActive op te zetten. Feitelijk onjuist dus. Daar heb ik *Quote* ook vooraf op gewezen. Maar dat paste niet in de lijn van hun verhaal. Ze hebben dat dus niet overgenomen, zoals het meeste van de twaalf pagina's correcties die ik ze had toegestuurd.

Het ergste is dat de kranten elkaar vervolgens gaan na-papegaaien. Toen ik in januari bij *Newconomy* geschorst werd, zette *Het Financieel Dagblad* op pagina 2 een soort necrologie van mij. Daar stond iets in als: De Hond, die er een gewoonte van maakt met directrices van bedrij-

goed netwerk had. Ze zeiden dat de aandeelhouders van *Newconomy* me niet zagen zitten. Maar mijn contacten wezen daar niet op.

Ik hechtte altijd veel waarde aan het oordeel van onze grootaandeelhouders, zoals Raymond van Nass, een vertegenwoordiger van het investeringsfonds NeSBIC. Als hij mijzelf verteld had dat ik beter terug kon treden, had ik dat waarschijnlijk gedaan. Maar hij heeft nooit iets laten blijken. Sterker nog: ik heb hem twee, drie uur voor mijn schorsing opgebeld. Hij zei dat hij van niets wist. Hetzelfde gold voor de mensen van ABN Amro. Die ontkenen tot de dag van vandaag dat ze met de commissarissen gesproken hebben.' Na een korte stilte: 'Maar ik weet niet wat ik nu nog moet geloven. Mijn grootste tekortkoming was dat ik mensen te veel vertrouwde. In de zakenwereld is iedereen *immer*

de brand helpen als hij zou terugkeren aan het roer.

'Van der Vegt beweerde dat hij een goede rol kon spelen bij de toekomst van Newconomy. Hij zou er tien miljoen euro in willen steken. Hij zei dat hij een Zwitserse bank vertegenwoordigde. Daar hebben we snel afspraken over gemaakt. Van der Vegt zou een bankgarantie leveren.'

Maar de redder in nood bleek al spoedig minder solide dan hij het deed voorkomen.

De Hond: 'De aandeelhouders pruimden hem niet. Hij kwam maar niet met zijn bankgarantie. Voor mij was het boek-Van der Vegt dus snel dicht. Maar op de eerste dag dat ik weer bij Newconomy binnenkwam, stond hij plotseling op de deurmat. Hij klopte zelfs bij mij thuis aan. Hij claimde dat ik mijn terugkeer alleen maar aan zijn inspanningen te danken had. Hij wilde zeggenschap binnen het bedrijf. Dat wilde ik hem natuurlijk niet geven. Toen eiste hij een vergoeding van enkele tonnen voor zijn diensten. Dat was natuurlijk onzin.'

De Hond sloeg de deur dicht. Maar daar liet Van der Vegt het niet bij zitten. 'Hij begon me te bedreigen. Eerst met negatieve uitspraken in *Quote*. Telefonische dreigementen. Maar later ook aan den lijve. Hij huurde twee jochies om me op straat een klap in het gezicht te verkopen. Ik heb hem daarna meteen opgebeld. Gezegd dat ik hem een grote lafaard vond dat hij het niet zelf was komen doen.' Later werd ook de auto van De Hond in brand gestoken. De politie kon het niet bewijzen, maar dat was ook het werk van Van der Vegt, weet De Hond zeker. 'Hij wil me bang maken in de hoop dat ik toch maar betaal.'

En weer is De Hond witheet op het zakenblad *Quote*. Dat publiceerde namelijk vorige maand een interview met Van der Vegt. Vol verbijstering: 'Zes pagina's lang. Hij doet uitspraken als: "De Hond overlijdt, dat is al besloten." Daar hebben ze zelfs een tussenkopje van gemaakt. Hij beweert in het stuk dat het buiten zijn handen is, maar dat een of andere groep heeft besloten dat De Hond doodgaat. Je kunt je afvragen of het ethisch is om zo'n halve zool bedreigingen te laten uiten in een krant. Die Van der Vegt moet gewoon naar het Rijk. Maar hij gebruikt *Quote* als middel om mij te chanteren.

Emerge (een digitaal zakenblad voor de internetsector - TW) en *Het Parool* schreven al in september likkebaardend over die doodsbredeiging. Verbijsterend. Het lijkt hier wel Colombia. Weet je wat de politie toen tegen me zei? Van der Vegt zegt in de media dat hij je wat aandoet, dus het is niet te verwachten dat hij de daad bij het woord voegt.' Cynisch: 'Maar als er wat met me gebeurt, weet de politie waar ze de daders moeten zoeken. Dat is een heel geruststellende gedachte.'

De Hond vertelt zijn relaas rustig, bijna op het

stoere af. Is dat een pose of slaagt hij er echt in het hoofd koel te houden nu hij met de dood bedreigd wordt? 'Ik heb me voorgenomen om me niet te laten intimideren. Mijn ouders hebben wel voor hetere vuren gestaan. Die hebben in Auschwitz gezeten. Ik moet altijd aan mijn vader denken, die zegt: wie bang is, krijgt óók klappen.'

Schrijvend aan zijn nieuwe boek probeert hij zijn zinnen te verzetten. Hij heeft nog geen idee wat hij daarna gaat doen. 'Er dient zich vast wel weer iets aan. Het valt te verwachten dat ik advieswerk ga doen. Veel lezingen ge-

ste is dat Kok ontzettend veel vertrouwen onder de bevolking geniet en er geen meer mee doet. Ik zou vandaag de dag het verschil tussen PvdA, VVD en CDA niet eens kunnen definiëren. De politiek maakt zichzelf tot randverschijnsel. Wat ze ook doen, het maakt toch niks uit. Dat kwam weer eens onbarmhartig aan het licht in Enschede en Volendam. Ondertussen houden ze zich in Den Haag bezig met achterhoedegevechten. Ha leuk, Bram Peper treedt af. Of Rob van Gijzel. Een bouwenquête, gezellig. Het is een soort Haags toneelgezelschap geworden. Ik hoor niets meer wat me intellectueel uitdaagt.'

'Mijn grootste tekortkoming is dat ik mensen te veel vertrouw'

ven. Zo hoop ik de laatste jaren van mijn werkzame leven in een rustig tempo door te brengen. Geen grote avonturen meer.'

Door al dat thuiszitten laat er wel weer een oude passie op. Hij kan het niet nalaten opnieuw voorspellingen te doen over de landelijke politiek. *Stick to your core business* heet dat in zakenjargon.

Hij is al bijna tien jaar geen lid meer van de PvdA. 'Een totaal oninteressante partij. Het erg-

Maar De Hond zou De Hond niet zijn als hij niet zou zeggen dat we aan de vooravond van een aardverschuiving staan.

'Er is een meltdown van het hele politieke systeem bezig. Die zal Leefbaar Nederland onder lijsttrekker Pim Fortuyn versnellen. Als hij er niet was gekomen, dan waren we recht op een kabinet PvdA-VVD afgestevend, al dan niet met D66. Maar nu gaat Fortuyn veel scoren. Hij is spraakmakend, en dat is al voldoende. Wat hij zegt, maakt al niet meer uit. Zolang hij maar niet raaskalt. En dat doet hij niet. Hij praat geen onzin, houdt van debatteren. Hij is onderscheidend. Een interessante nieuwe acteur in het Haags toneelgezelschap. Het is een gouden concept in het huidige tijdsgewricht, goed voor twintig tot vijftig zetels. Als Leefbaar Nederland goed scoort, kunnen de PvdA en de VVD ineens geen meerderheid meer vormen. Dan zou een regering-PvdA-VVD-CDA voor de hand liggen. Hoe dan ook, Fortuyn komt bij zo'n uitkomst als grote oppositiepartij uit de bus. Dan krijgt de Tweede Kamer een totaal ander karakter dan de achterliggende vier jaar. Leefbaar Nederland wordt de katalysator van de totale herordening van het politieke landschap.' De comeback van De Hond als politiek analist wordt met argusogen gevolgd. Want was hij in het verleden niet erg dik met de partijvoorzitter van Leefbaar Nederland, Jan Nagel? Samen met Nagel bedacht hij de succesformule van de opiniepeilingen in het radioprogramma *In de Rooie Haan*.

Verongelijkt: 'Natuurlijk ken ik Jan Nagel. Maar wat doet dat nou ter zake? Ik stel me kwetsbaar op door nu te zeggen: ze halen meer dan twintig zetels. Zodat iedereen me na de verkiezingen weer lekker kan afkraken als het lager uitpakt. Ik heb het idee dat er iets aan de hand is dat de mensen totaal onderschatten. Ik vind het leuk om dat soort zaken aan de wereld te vertellen.'

